

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شورای عالی حوزه علمیه قم
مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران
مدرسه علمیه صادقیه تبریز

پایان نامه سطح دو (کارشناسی)

عنوان:

صفات انسان‌های شایسته از منظر قرآن

استاد راهنما:

خانم مهناز رهنما

استاد داور:

حجت الاسلام والمسلمین آقای مجتبی نظری

پژوهشگر:

نیر رنجگر

تابستان ۱۳۹۴

تحمیدیه

وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ بِكُلِّ مَا حَمِدَهُ بِهِ أَدْنَى مَلَائِكَتِهِ إِلَيْهِ وَ أَكْرَمُ خَلْقَتِهِ عَلَيْهِ وَ أَرْضَى حَامِدِيهِ لَدَيْهِ

حَمْدًا فَضْلُ سَائِرِ الْحَمْدِ كَفَضْلِ رَبَّنَا عَلَى جَمِيعِ خَلْقِهِ.^۱

۱. سپاس از آن خداست به هر آنچه که او را مقرب‌ترین ملائکه‌اش و گرامی‌ترین مخلوقاتش و پسندیده‌ترین ستایندگان‌ش، ستودند. سپاس و ستایشی برتر از همه ستایش‌ها، همانند برتری پروردگارمان نسبت به تمام مخلوقات. صحیفه سجادیه، ص ۱.

تقدیم به

این تحقیق تقدیم می‌شود به ائمه‌ی معصومین (علیهم السلام) که نمونه‌ی بارز و اعلای انسان‌های شایسته می‌باشند که با تلاش‌های فراوان و سختی‌های طاقت‌فرسایی که در راستای زنده نگه داشتن دینی و قرآن انجام دهند، بر ما انسان‌های دلباخته منت گذاشته‌اند. اینان با حفظ قرآن از تحریف و تغییر و رساندن آن به دست ما انسان‌ها تلاش کرده‌اند تا با مطالعه‌ی این کتاب عملی و الهی به خودسازی بپردازیم و دنباله‌رو راه آنان و دستورات آنان باشیم.

و همچنین تقدیم به آخرین بازمانده‌ی معصومین (علیهم السلام)، آخرین انسان کامل که انشاء الله با ظهور خود و برگزاری دین ناب محمدی، معارف قرآن را به طور کامل و عالی برای ما انسان‌های منتظر ظهور آن حضرت بیان بدارد.

۲۱- حسینی دشتی، مصطفی، دائرة المعارف جامع اسلامی، ج ۳، چ اول، تهران: مؤسسه

فرهنگی آرایه، ۱۳۸۵.

۲۲- حسینی نیا، اقبال، توبه و بازگشت، قم: دفتر عقل، ۱۳۸۶.

۲۳- حیدری نراقی، علی محمد، رساله‌ی حقوق امام سجاد (علیه السلام)، چ ۲، قم:

انتشارات مهدی نراقی، ۱۳۸۵.

۲۴- خرمشاهی، بهاء الدین، دانشنامه‌ی قرآن و قرآن پژوهی، ج ۱، چ ۳، تهران: انتشارات

ناهید، ۱۳۸۹.

۲۵- دستغیب، عبدالحسین، قلب سلیم، ج ۱، چ اول، مشهد: انتشارات هاتف، ۱۳۸۹.

۲۶- دهخدا، علی اکبر، لغت‌نامه دهخدا، ج ۱۰، چ ۲، تهران: مؤسسه انتشارات و چاپ

دانشگاه تهران: ۱۳۷۷.

۲۷- راغب اصفهانی، حسین بن محمد، ترجمه‌ی مفردات الفاظ قرآن، مترجم: مصطفی

رحیمی نیا، چ ۲، تهران: نشر سبحان، ۱۳۸۸.

۲۸- رحمتی شهرضا، محمد، گنجینه‌ی معارف، ج ۲، چ ۴، قم: انتشارات صبح پیروزی،

۱۳۸۹.

۲۹- رحیمی نیا، مصطفی، ترجمه المنجد، ج ۱، چ ۱، تهران: انتشارات صبا، ۱۳۸۶.

۳۰- سلطانی، غلامرضا، تکامل در پرتو اخلاق، ج ۱ و ۲، قم: دفتر انتشارات اسلامی.

۳۱- شاکرین، محمدرضا، راز آفرینش، چ ۲، قم: دفتر نشر معارف، زمستان ۱۳۸۶.

۳۲- طالقانی، سید محمود، پرتویی از قرآن، ج ۲، چ ۴، تهران: شرکت سهامی انتشار،

۱۳۶۲.

۳۳- عاملی، ابراهیم، تفسیر عاملی، چ اول، تهران: انتشارات صدوق، ۱۳۶۰.

۳۴- عمید، حسن، فرهنگ فارسی عمید، چ اول، تهران: انتشارات فرهنگ‌نما، ۱۳۸۸.

۳۵- غیاثی کرمانی، محمدرضا، لغتنامه‌ی قرآن کریم، چ اول، قم: بنیاد فرهنگی امام مهدی

(عجل الله تعالی فرجه الشریف)، ۱۳۸۹.

۳۶- فیض کاشانی، محسن، اخلاق حسنه، مترجم: محمدباقر تحریری، تهران: انتشارات پیام

آزادی.

۳۷- قرائتی، محسن، تفسیر نور، ج ۳، چ ۱۱، تهران: مرکز فرهنگی درس‌هایی از قرآن،

۱۳۸۳.

۳۸- قرشی، علی اکبر، تفسیر احسن الحدیث، ج ۷، چ ۳، تهران: بنیاد بعثت، ۱۳۷۷.

۳۹- _____، قاموس قرآن، ج ۱، چ ۱۱، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۸۶.

۴۰- قیّم، عبدالنبی، فرهنگ معاصر، چ ۶، تهران: فرهنگ معاصر، ۱۳۸۶.

۴۱- کاشانی، فتح الله، خلاصه المنهج، ج ۶، چ اول، تهران: انتشارات اسلامی، ۱۳۷۳.

۴۲- کاکایی، هادی، سیمای صالحان در قرآن، چ اول، قم: دفتر عقل، ۱۳۸۸.

۴۳- مترجمان، تفسیر هدایت، ج ۱۲، چ اول، مشهد: بنیاد پژوهش‌های آستان قدس

رضوی، ۱۳۷۷.

۴۴- محدثی، جواد، اخلاق معاشرت، چ ۳۳، مؤسسه بوستان کتاب، ۱۳۹۱.

۴۵- مسعود، جبران، فرهنگ رائد الطلاب، مترجم: عبدالستار قمری، چ ۳، تهران: انتشارات

یادواره‌ی کتاب، ۱۳۸۹.

۴۶- مصباح یزدی، محمدتقی، مشکاة، قم: انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام

خمینی (رحمة الله)، ۱۳۸۸.

۴۷- معلوف، لويس، المنجد، مترجم: محمد بندرریگی، ج ۱، چ ۵، تهران: انتشارات ایران،

۱۳۸۴.

۴۸- معین، محمد، فرهنگ فارسی معین، چ ۴، تهران: انتشارات اشجع، ۱۳۸۸.

۴۹- مغنیه، محمدجواد، تفسیر الکاشف، ج ۲، چ اول، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ۱۴۲۴ ق.

۵۰- مکارم شیرازی، ناصر، تفسیر نمونه، ج ۴، چ ۴۴، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۸۷.

۵۱- ممقانی، عبدالله، سراج الشیعه در آداب الشریعه، چ ۳، قم: انتشارات شاکر، ۱۳۹۰.

۵۲- نجفی خمینی، محمد جواد، تفسیر آسان، ج ۱۷، تهران: انتشارات اسلامیه، ۱۳۹۰.

۵۳- نراقی، احمد، معراج السعاده، چ ۷، قم: انتشارات وحدت بخش، ۱۳۸۹.

۵۴- نراقی، مهدی، ترجمه و متن کامل جامع السعادات، ترجمه‌ی کریم فیضی، ج ۲، چ

دوم، قم: انتشارات قائم آل محمد (صلی الله علیه و آله و سلم)، ۱۳۸۸.

۵۵- نصری، عبدالله، مبانی انسان‌شناسی در قرآن، تهران: مؤسسه فرهنگی دانش و اندیشه-

ی معاصر، ۱۳۷۹.

۵۶- نوروزی، محمد، آسیب‌شناسی رفتاری انسان از دیدگاه قرآن، قم: مؤسسه بوستان

کتاب، ۱۳۸۴.

۵۷- هاشمی رفسنجانی، اکبر، فرهنگ قرآن، ج ۱۸، چ اول، قم: مؤسسه بوستان کتاب،

۱۳۸۶.

(ب) کتب عربی

۵۸- اسکندرانی، محمد بن احمد، کشف الاسرار النورانیة القرآنیة، ج ۷، چ اول، بیروت:

دارالکتب العلمیه، ۲۰۱۰ م.

۵۹- تمیمی آمدی، عبدالواحد بن محمد، غررالحکم و درر الکلم، قم: دارالکتب الاسلامی،

۱۴۱۰ ق.

۶۰- حر عاملی، محمد بن حسن، وسائل الشیعه، محقق و مصحح: مؤسسه آل البيت

(علیهم السلام)، ج ۱۱، قم: مؤسسه آل البيت (علیهم السلام)، ۱۴۰۹ ق.

۶۱- سمرقندی، نصر بن محمد بن احمد، بحر العلوم، ج ۳، چ اول، بیروت، دارالفکر.

۶۲- صدری، محمد جعفر، المعجم المفهرس لالفاظ القرآن الکریم، چ ۱، بیروت: دار

الاحیاء التراث العربی، ۱۳۸۴.

۶۳- طباطبائی، محمدحسین، تفسیرالمیزان، ج ۹، چ ۵، قم: دفتر انتشارات جامعه مدرسین

حوزه علمیه قم، ۱۴۱۷ ق.

۶۴- طبرسی، فضل بن حسن، مجمع البیان، فی تفسیر القرآن، ج ۲، چ ۳، تهران: انتشارات

ناصر خسرو.

۶۵- فراهیدی، خلیل بن احمد، کتاب العین، ج ۲، بیروت: مؤسسه الاعلمی، المطبوعات،

۱۴۰۸ ق.

۶۶- کلینی، محمد بن یعقوب، اصول کافی، مترجم: مصطفوی، ج ۸، تهران: کتابفروشی

علمیه اسلامیة.

۶۷- مجلسی، محمدباقر، بحارالانوار، ج ۶۸، بیروت: دارالاحیاء التراث العربی، ۱۴۰۳ ق.

۶۸- مصطفوی، حسن، التحقيق فی کلمات القرآن الکریم، ج ۲، چ ۳، بیروت: دارالکتب

العلمیه، ۱۴۳۰ ق.

۶۹- واعظزاده خراسانی، محمد و دیگران، المعجم فی فقه لغة القرآن، و سر بلاغت، ج

۱۳، چ ۳، مشهد: بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی، ۱۳۸۷.

ج) نرم افزار

۱- جامع الاحادیث

۲- جامع التفاسیر